

Rechtbank Almelo

Inzake : J.,
Parketnummer : 08/710383-07
Zittingsdatum : 5 oktober 2007 om 10.00 uur

PLEITNOTA

Edelachtbaar college, geachte Officier van Justitie,

Poging doodslag bewezen?

Kan bewezen worden verklaard dat mijn cliënt zich op 19 april 2007 schuldig heeft gemaakt aan een poging tot doodslag door met een knuppel op het hoofd van de aangever te slaan?

Naar mening van het Openbaar Ministerie zou wettig en overtuigend bewezen kunnen worden verklaard dat de aangever daadwerkelijk met een knuppel op zijn hoofd is geslagen op grond van de volgende twee bewijsmiddelen:

1. de verklaring van de aangever
2. de hoofdwond van de aangever

Verklaring aangever

De aangever heeft verklaard dat hij door mijn cliënt meerdere keren met een knuppel op zijn hoofd is geslagen. De verklaring van de aangever acht ik echter volstrekt onbetrouwbaar.

Ten eerste was de aangever op het moment van het afleggen van zijn verklaring tevens als verdachte in deze zaak aangemerkt. Gelet hierop, is het dan ook (zeer) aannemelijk dat de aangever zichzelf in de positie van slachtoffer heeft willen manoeuvreren door het handelen van mijn cliënt zoveel mogelijk te overdrijven.

Ten tweede heeft de aangever verklaard dat hij die avond 2,5 liter sangria had gedronken terwijl hij als medicatie op dat moment Seresta gebruikte. Als gevolg hiervan is het maar zeer de vraag of de aangever zich überhaupt iets van deze avond kan herinneren. In ieder geval wordt zijn verklaring er een stuk minder betrouwbaar door.

Ten derde is de verklaring van de aangever op meerdere punten leugenachtig gebleken. Zo heeft aangever verklaard dat, toen hij een auto stond te bezichtigen op het bedrijfsterrein van mijn cliënt, hij zonder enige aanleiding door mijn cliënt zou zijn aangevallen. Inmiddels is aangever echter veroordeeld voor een poging tot inbraak in de woning van mijn cliënt. Waarom zou de verklaring van de aangever dan wel plotseling volkomen geloofwaardig zijn met betrekking tot het slaan met de knuppel op zijn hoofd?

Hoofdwond aangever

Uit de hoofdwond van de aangever zou volgens het Openbaar Ministerie blijken dat hij op zijn hoofd is geslagen met een knuppel.

Echter, het Openbaar Ministerie heeft de hoofdwond van de aangever op geen enkele wijze laten onderzoeken. Het enige dat aan de hand van de foto's is te constateren is dat de aangever een diepe snee op de schedel van zijn hoofd heeft. Niet meer en niet minder. Hoe hieruit dan volgens het Openbaar Ministerie onomstotelijk zou volgen dat deze snee door een klap met een knuppel zou zijn veroorzaakt, is mij een raadsel.

Bij nadere bestudering van de foto's blijkt naar mijn mening echter eerder dat cliënt *niet* met de knuppel op het hoofd van de aangever heeft geslagen. Zo zijn er duidelijke schaafwonden /andersoortige verwondingen rond de snee te zien. Deze schaafwonden/andersoortige verwondingen zouden kunnen worden verklaard doordat de aangever tegen de bakstenen muur in de nabijheid van de schutting van de woning van cliënt is gevallen zoals cliënt heeft verklaard.¹ Het Openbaar Ministerie heeft echter nagelaten om deze bakstenen muur op bloedsporen te onderzoeken. Bovendien zijn er rond de snee geen grote blauwe plekken te zien. Gelet op de breedte en het slagoppervlak van de knuppel, zouden er zeker grote blauwe plekken rondom de snee moeten zitten indien er daadwerkelijk met een knuppel op het hoofd zou zijn geslagen. Ten slotte zou er een lichte afdruk van de vorm van de knuppel op het hoofd van de aangever zichtbaar moeten zijn geweest als er met een knuppel was geslagen.

Ontlastende bewijsmiddelen

Nu de verklaring van de aangever derhalve onbetrouwbaar is en uit de hoofdwond van de aangever niet kan volgen dat de aangever met een knuppel op het hoofd is geslagen, ontbreekt reeds het wettig bewijs dat de aangever daadwerkelijk met een knuppel op zijn hoofd is geslagen.

Voorts bestaan er meerdere ontlastende bewijsmiddelen waaruit juist volgt dat de aangever niet met een knuppel op zijn hoofd is geslagen.

Ten eerste heeft mijn cliënt meteen nadat de politie ter plaatse was gekomen aangegeven dat hij de aangever met een knuppel had geslagen doch niet op zijn hoofd. Met andere woorden, cliënt heeft zijn eigen aandeel meteen toegegeven terwijl hij simpelweg had kunnen ontkennen met een knuppel geslagen te hebben. Immers, op dat moment lag de knuppel nog in de bosjes en was de knuppel dus niet voor de politie in beeld.

Ten tweede is mijn cliënt stevig van postuur. Als cliënt daadwerkelijk meerdere keren met een knuppel op het hoofd van de aangever zou hebben geslagen, dan zou cliënt hier vandaag niet terechtstaan voor een poging tot doodslag maar voor een voltooide doodslag. Aangever is daarentegen na een uur ontslagen uit het ziekenhuis en naar het politiebureau gebracht.

---

¹ Zie pagina 54 van het dossier. Hier verklaart cliënt het volgende:
"Ik heb als reactie deze man een druk gegeven. Ik zag dat hij met zijn hoofd tegen de muur bij de poort aan kwam."

Ten derde heeft het Openbaar Ministerie geen bloed aangetroffen op de knuppel. Als er daadwerkelijk met de knuppel op het hoofd was geslagen waar zo enorm veel bloed bij is vrijgekomen, dan zouden er toch minstens enkele bloedsporen op de knuppel hebben gezeten?

Ten vierde is de aangever ook nog achterover op zijn hoofd gevallen toen hij over het hek aan de Josinkstraat wilde klimmen. Gelet op het feit dat de ondergrond van asfalt was en ook op deze plaats een plas bloed is aangetroffen, is het goed mogelijk dat de aangever op deze wijze zijn hoofd wond heeft opgelopen.

Conclusie

Gelet op al hetgeen ik zojuist heb aangevoerd, kan naar mijn mening zowel niet wettig als overtuigend bewezen worden verklaard dat cliënt daadwerkelijk met de knuppel op het hoofd van de aangever heeft geslagen. Derhalve dient cliënt vrij gesproken te worden voor het feit dat primair ten laste is gelegd; de poging tot doodslag.

Poging zware mishandeling bewezen?

Kan dan bewezen worden verklaard dat cliënt zich op 19 april 2007 schuldig heeft gemaakt aan het plegen van een poging tot zware mishandeling door met een knuppel op het lichaam van de aangever te slaan?

Cliënt heeft bekend dat hij de aangever bij het hek aan de Josinkstraat heeft geslagen met een knuppel op zijn lichaam. Gelet hierop, kan wettig en overtuigend bewezen worden verklaard dat cliënt zich schuldig heeft gemaakt aan een poging tot zware mishandeling.

Strafbaar voor poging tot zware mishandeling?

De vraag die dan resteert is of cliënt strafbaar is voor het plegen van de poging tot zware mishandeling.

Primair noodweer

Primair stel ik mij op het standpunt dat cliënt op 19 april 2007 uit hoofde van noodweer in de zin van artikel 41, eerste lid, Sr heeft gehandeld.

Cliënt heeft namelijk het volgende verklaard (zie pagina 54 en 55 van het dossier):

“Ik ben toen naar de andere poort gegaan. Toen ik hier aankwam sprong dezelfde persoon net over de poort. (...) Ik hoorde dat de man zei dat hij mij dood zou steken. Gelijk hierop voelde ik dat de man mij opzettelijk en met kracht een schop gaf met zijn linkerbeen op mijn rechterheup en ik voelde dat hij mij sloeg op mijn gezicht.”

“Ik zag dat hij vervolgens snel wegrende in de richting van de Josinkstraat. Ik zag dat hij achter een gebouwtje bij Haafkes op het terrein een hek wilde overklimmen. (...) Ik zag dat dit hekwerk omviel doordat hij erover wilde klimmen. Ik kon hem toen in zijn kraag grijpen. De man verzette zich. Hij schopte mij toen op mijn rechterenkel. Ik heb hem hierop meerdere, zeker 2 tot 3, klappen gegeven met het knuppeltje dat ik in mijn handen had.”

Cliënt heeft dus verklaard dat hij, voordat hij de aangever twee of drie keer met de knuppel op zijn lichaam heeft geslagen, hij tot twee keer toe door de aangever is aangevallen.

De echtgenote van cliënt heeft voorts het volgende verklaard (zie pagina 29 van het dossier):

“Ik kon zien dat de man in zijn geheel over de schutting sprong (...). Ik zag dat de onbekende man een schop aan Henk gaf en dat hij hem een klap gaf.”

Uit deze verklaringen blijkt dus evident dat cliënt, toen hij de aangever met de knuppel sloeg, zich ogenblikkelijk heeft verdedigd tegen een tweede wederrechtelijke aanranding door de aangever.

Bovendien heeft cliënt proportioneel geweld aangewend. Mijns inziens is het namelijk proportioneel om een inbreker die jou voor de tweede keer aanvalt, met een knuppel op het lichaam te slaan teneinde de aanval af te wenden.

Ten slotte kon cliënt zich op het moment van de tweede aanranding niet aan de situatie onttrekken. Cliënt stond namelijk vlak bij het hek en met de rug naar het hek gekeerd. Indien uw College van mening is dat cliënt zich wel kon onttrekken, dan wil ik u verwijzen naar een arrest van de Hoge Raad van 21 november 2006, *NBSr* 2006, 457 (zie bijlage 1) en een arrest van de Hoge Raad van 28 maart 2006, *NBSr* 2006, 172 (zie bijlage 2). In deze arresten heeft de Hoge Raad het subsidiariteitsbeginsel gerelativeerd. De Hoge Raad heeft namelijk in deze arresten bepaald dat niet altijd van iemand mag worden verwacht dat hij wegloopt van een conflict situatie als hij of zij hiertoe de gelegenheid heeft.

Nu cliënt uit noodweer heeft gehandeld, dient hij vrij gesproken te worden.²

Subsidiar noodweer exces (intrinsieke overschrijding)

Indien Uw College onverhoopt van mening is dat cliënt te ver is doorgeschoten in de verdediging van zijn lijf, dan is cliënt te ver doorgeschoten in zijn verdediging als gevolg van een hevige gemoedsbeweging waardoor cliënt een beroep toe komt op noodweer exces in de zin van een intrinsieke overschrijding.

Deze hevige gemoedsbeweging is veroorzaakt doordat cliënt plotseling midden in de nacht in zijn eigen beschermde omgeving geconfronteerd werd met een inbreker. Als cliënt buiten de woning staat hoort hij binnen zijn echtgenote in paniek schreeuwen. Voorts roept zijn echtgenote eenmaal buiten de woning dat de inbreker een mes in zijn handen heeft. Op het moment dat cliënt dan voor de tweede keer wordt aangevallen door de inbreker, ontstaat er een dusdanige hevige gemoedsbeweging waardoor cliënt te ver doorschiet in zijn verdediging. Bovendien was er al twee keer eerder bij cliënt ingebroken.³

---

² Noodweer heeft als rechtvaardigingsgrond betrekking op het bestanddeel wederrechtelijk. Aangezien het bestanddeel wederrechtelijk in het bestanddeel mishandelen zit ‘ingebakken’, nu het niet mogelijk is om een persoon niet wederrechtelijk te mishandelen, kan het bestanddeel mishandelen niet worden bewezen en dient cliënt derhalve vrij gesproken te worden.

³ Kortom, ook andere factoren mogen tot de hevige gemoedsbeweging hebben geleid naast de aanranding. Zie hiertoe bijvoorbeeld HR 13 juni 2006, *NBSr* 2006, 254.

Nu er sprake is geweest van noodweer-exces, dient cliënt ontslagen te worden van alle rechtsvervolgning.

Strafbaar voor poging tot doodslag?

Indien Uw College onverhoopt toch van mening mocht zijn dat wel bewezen kan worden verklaard dat cliënt op 19 april 2007 de aangever met een knuppel op het hoofd heeft geslagen en derhalve een poging tot doodslag bewezen acht, dan wil ik volledigheidshalve het volgende aanvoeren.

Primair noodweer

Ook in dit geval ben ik primair van mening dat er sprake is van noodweer.

Immers, cliënt heeft ook in dit geval proportioneel gehandeld door de aangever met een knuppel op het hoofd te slaan. Cliënt was namelijk in de gerechtvaardigde veronderstelling dat de inbreker een mes bij zich had. Zo heeft de aangever meteen geroepen toen hij voor het eerst met cliënt oog in oog kwam te staan dat hij cliënt zou doodsteken. Voorts heeft de echtgenote van cliënt tegen cliënt geroepen dat de aangever een mes in zijn handen had.⁴ Dat cliënt daadwerkelijk dacht dat de aangever een mes in zijn handen had blijkt ook wel uit zijn verklaring. Toen cliënt namelijk met de knuppel de aangever had uitgeschakeld heeft hij meteen tegen aangever geroepen ‘Wie wil je nu doodmaken?’.

Overigens heeft cliënt enkele dagen later bij het hek aan de Josinkstraat (waar de tweede confrontatie tussen de aangever en mijn cliënt heeft plaatsgevonden) een haringpen gevonden. Vermoedelijk heeft de aangever dan ook een haringpen in plaats van een mes in de hand gehad.⁵

Subsidiar noodweer exces (intrinsieke overschrijding)

Hiervoor verwijs ik Uw College naar hetgeen ik reeds hiervoor heb aangevoerd.

Getuigenverklaring Van der Brug

Met betrekking tot deze getuigenverklaring is het belangrijk om te constateren dat de getuige Van der Brug verklaart over de schermutseling tussen cliënt en de aangever bij het hek aan de Josinkstraat. Met andere woorden, deze getuige verklaart dus niet over een schermutseling tussen cliënt en de aangever nadat cliënt de aangever had overmeesterd en zij naar de voorzijde van het bedrijf van cliënt zijn gelopen alwaar de aangever op de grond moest gaan zitten van cliënt.

---

⁴ Zie pagina 29 van het dossier:

“Ik zag vervolgens wat glinsteren in zijn hand en riep hard naar Henk ‘een mes, een mes’ aangezien ik Henk wilde waarschuwen (...).

⁵ Cliënt heeft over deze vondst nog telefonisch contact opgenomen met de politie. Aan cliënt werd echter mede gedeeld dat hij deze haringpen zelf op de plaats delict kon hebben neer gelegd en dat de haringpen daarom niet voor onderzoek zou worden opgehaald.

De verklaring van de getuige sluit aan op de verklaring van cliënt. Cliënt heeft namelijk zelf ook verklaard dat hij bij het hek aan de Josinkstraat de aangever twee tot drie klappen met de knuppel op zijn lichaam heeft gegeven nadat hij zelf voor de tweede keer was aangevallen.

Overigens verklaart de getuige wel erg eenzijdig met betrekking tot de rol van cliënt terwijl de aangever op dat moment cliënt ook belaagde. Mogelijk is dit een gevolg geweest van het feit dat de getuige erg slecht zicht op de plaats delict gehad moet hebben. De getuige verklaart zelf al dat zijn zicht belemmerd werd door auto's en bouwmaterialen. Voorts heb ik foto's gemaakt vanaf de plek waar de getuige heeft gestaan in de richting van de plaats delict (zie bijlage 3). Uit deze foto's blijkt dat de afstand tussen deze plek en de plaats delict tientallen meters bedraagt. Bovendien waren op de plaats delict geen lampen aanwezig en werd de plaats delict slechts zeer minimaal belicht door enkele lampen op het naastgelegen bedrijventerrein.

Meer subsidiair noodweer excès (extensieve overschrijding)

Indien Uw College onverhoopt uit de verklaring van deze getuige zou afleiden dat cliënt te lang is doorgegaan met zijn verdediging, nu de getuige heeft verklaard dat hij de idee had dat cliënt enkele klappen uitdeelde aan een persoon die op de grond lag, dan ben ik van mening dat er sprake is geweest van noodweer excès in de zin van een extensieve overschrijding.

In dit verband wil ik Uw College verwijzen naar een uitspraak van de Hoge Raad van 18 mei 1993, *NJ* 1993, 691 (zie bijlage 4) en een uitspraak van de Hoge Raad van 20 februari 2007, *NJ* 2007, 148 (zie bijlage 5). De Hoge Raad heeft in deze arresten kort gezegd bepaald dat als:

'op het tijdstip van de aan verdachte verweten gedraging de noodzaak tot verdediging niet meer bestaat, doch niettemin deze gedraging het gevolg is van een hevige gemoedsbeweging die is veroorzaakt door een hieraan voorafgaande wederrechtelijke aanranding, er sprake is van noodweer-exces'.

In het bijzonder wil ik Uw College nog verwijzen naar de conclusie van de Advocaat-Generaal mr. Leijten bij het arrest van de Hoge Raad van 20 februari 2007. In deze conclusie beschrijft Advocaat-Generaal mr. Leijten namelijk precies wanneer er van extensief noodweer-exces gesproken kan worden.

Bewezenverklaring feit 2

Kan bewezen worden verklaard dat cliënt kort gezegd de knuppel die nacht bij zich had met het geen ander doel dan om letsel aan de inbreker toe te brengen dan wel de inbreker hiermee te bedreigen en zich hiermee schuldig heeft gemaakt aan overtreding van artikel 27 WWM?

Mijns inziens heeft cliënt in die bewuste nacht de knuppel louter ter hand genomen om zichzelf te kunnen verdedigen indien dit nodig mocht blijken te zijn. Met andere woorden, cliënt had de knuppel niet mee genomen met het voorop gezette plan om hiermee letsel aan de inbreker toe te brengen.

Een ander oordeel zou tot gevolg hebben dat iedere persoon die een wapen in welke vorm dan ook ter hand neemt om zichzelf te verdedigen, zichzelf hiermee hoe dan ook schuldig maakt aan overtreding van artikel 27 WWM.

Indien een persoon bijvoorbeeld een stuk hout ter hand zou nemen dat langs de kant van de weg ligt om zichzelf te beschermen tegen een aanval van een belager, dan zou het stuk hout per definitie als een wapen in de zin van artikel 27 WWM kunnen worden aangemerkt, onafhankelijk van de vraag of aan deze persoon naderhand een beroep op een strafuitsluitingsgrond toe komt.

Gelet hierop, dient cliënt ook voor dit feit vrijgesproken te worden.

Enschede, 4 oktober 2007

Raadsman

Deze zaak wordt behandeld ten kantore van Damsté Advocaten door Mr R. Oude Breuil, Hengelosestraat 571, 7521 AG Enschede (Postbus 126, 7500 AC Enschede), telefoon: 053 - 484 00 00, telefax: 053 - 484 00 99